ZAKON O SREDNJEM ŠKOLSTVU ("Nar. novine Županije Posavske", br. 12/2019 - prečišćen tekst, 18/2021, 11/2022 i 7/2024)

ZAKON O SREDNJEM ŠKOLSTVU

("Nar. novine Županije Posavske", br. 12/2019 - prečišćen tekst, 18/2021, 11/2022 i 7/2024)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1

Ovim Zakonom utvrđuje se djelatnost srednjeg školstva kao dio jedinstvenog sustava školstva Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Županija), a naročito:

1. osnivanje, organizacija i financiranje škola,

2. upravne strukture i postupci imenovanja nastavnika, stručnih suradnika i drugih uposlenika,

3. status nastavnika, njihov stručni razvoj, nadzor njihova rada i ocjenjivanja nastavnika

4. oblici obrazovanja i vrste srednjih škola,

5. status učenika i

6. druga pitanja vezana za aktivnost srednjih škola.

Sve odredbe ovog Zakona su u skladu s Ustavom Županije i Okvirnim zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH" broj 18/03), u daljnjem tekstu: Okvirni zakon).

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu a imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu obuhvaćaju na jednak način ženski i muški rod.

Članak 2

Srednje školstvo je djelatnost kojom se nakon završetka osnovnog školovanja omogućuje stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja. Djelatnost srednjeg školstva obuhvaća različite vrste i oblike odgoja i obrazovanja, osposobljavanja i usavršavanja koji se ostvaruju sukladno s odredbama ovog Zakona.

Djelatnost srednjeg školstva obavljaju srednjoškolske ustanove i druge organizacije pod uvjetima iz ovog Zakona. Srednjoškolske ustanove su srednje škole i učenički domovi.

Članak 2a

Mrežu srednjih škola predlaže općinsko/gradsko vijeće za svoje područje, a utvrđuje Vlada Županije uz pribavljeno mišljenje Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije Posavske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Odlukom o mreži srednjih škola utvrđuje se sjedište srednje škole, statusno obilježje i naziv škole.

Članak 3

Srednjoškolsko obrazovanje dostupno je svakom pod jednakim uvjetima, prema njegovim sposobnostima, u skladu s ovim Zakonom.

Članak 4

Jezici konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine upotrebljavat će se u srednjem školstvu sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine, Ustavu i Nastavnim planovima i programima i/ili Nastavnim planovima i kurikulima u Županiji.

U školama se ne može vršiti diskriminacija nastavnika ili nekog drugog uposlenog pri imenovanju, uvjetima upošljavanja, napredovanju ili u bilo kojoj drugoj odluci vezanoj za tu osobu na temelju toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju koristi bilo koji od jezika konstitutivnih naroda.

Ne smije se vršiti bilo kakva diskriminacija učenika koji se u nastavi ili izvannastavnim aktivnostima služi bilo kojim službenim jezikom i bilo kojim službenim pismom priznatim Ustavom Bosne i Hercegovine.

Državljaninu Bosne i Hercegovine koji se smatra pripadnikom nacionalne manjine, prema definiciji u Zakonu o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, bit će osigurana nastava iz materinskog jezika u školi u koju je upisan.

Bliži propis o organiziranju i izvođenju nastave po ovom članku donosi Vlada Županije Posavske na prijedlog ministra prosvjete, znanosti, kulture i sporta Županije (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 4a

U srednjoj školi nije dozvoljen bilo koji oblik diskriminacije, zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja ili bilo kojeg drugog oblika ponašanja koje narušava sigurnost, tjelesno i duševno zdravlje učenika i uposlenika škole.

Pravilnik o prepoznavanju, prevenciji i zaštiti od diskriminacije u srednjoj školi i Pravilnik o postupanju srednje škole u slučaju nasilja, Ministarstvo dužno je donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 5

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona obavlja Ministarstvo.

Članak 6

Stručno pedagoški nadzor nad radom ustanova i organizacijama iz članka 2. ovog Zakona obavlja Zavod za školstvo, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva ili Zavod kojeg ovlasti Ministarstvo (u daljnjem tekstu: Zavod), u skladu s ovim Zakonom.

Upravni nadzor nad radom srednjih škola i drugih organizacija koje obavljaju srednjoškolsko obrazovanje obavlja prosvjetna inspekcija.

Uvjete, način i postupak stručnog i upravnog nadzora propisuje ministar.

I.a POTREBE I INTERESI DRUŠTVA U SREDNJEM ŠKOLSTVU

Članak 6a

Potrebe i interesi društva u srednjem školstvu utvrđuju se Pedagoškim standardima koje na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Županije Posavske.

Pedagoškim standardima utvrđuju se:

a) Elementi razvijenosti škole / školskog centra / učenika / učeničkog doma (veličina srednje škole / školskog centra / učeničkog doma prema broju odjela / odgojnih grupa, školski prostor i nastavna sredstava u školama),

b) Broj učenika u odjelu, grupi, klasi i grupi praktične nastave,

c) Broj nastavnog kadra,

d) Norma sati, priprema za obrazovno-odgojni rad i ostali poslovi nastavnika u okviru radnog tjedna,

e) Broj i struktura stručnih suradnika,

f) Ocjenjivanje učenika,

g) Broj i struktura rukovoditeljskog osoblja,

h) Broj i struktura administrativno-financijskog osoblja,

i) Broj i struktura pomoćnog i tehničkog osoblja.

Normative prostora, opreme i nastavnih pomagala za srednju školu utvrđuje Ministarstvo.

Pri izradi prijedloga Pedagoških standarda Ministarstvo će usko surađivati sa Agencijom za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje.

Članak 6b

Sredstva za ostvarivanje javnih potreba i interesa društva utvrđenim člankom 7. ovog Zakona ostvaruju se Proračunom Županije Posavske i proračunima jedinica lokalne samouprave.

Općinsko/gradsko vijeće može utvrditi potrebe i interese općine u srednjem školstvu šire od potreba utvrđenih županijskim pedagoškim standardom.

Sredstva za zadovoljavanje potreba iz stavka 2. ovog članka osiguravaju se u proračunu općine.

Članak 6c

Da bi se osigurala veza između srednjeg stručnog obrazovanja i obuke s tržištem rada na razini Županije osniva se tripartitno vijeće koje imenuje ministar.

Tripartitno vijeće ima savjetodavnu ulogu a sastoji se od predstavnika poslodavaca, sindikata i nadležnog Ministarstva.

II. OSNIVANJE SREDNJIH ŠKOLA, PROGRAM SREDNJEG ŠKOLSTVA, NASTAVNI PLAN I PROGRAM, NASTAVNI PLAN I KURIKUL, VRSTE SREDNJIH ŠKOLA, ORGANIZIRANJE NASTAVE

1. Osnivanje srednjih škola

Članak 7

Srednje škole kao javne ustanove može osnovati Skupština Županije i općinsko/gradsko vijeće uz suglasnost Vlade Županije.

Srednje škole kao javne ustanove mogu osnovati i sve druge domaće pravne i fizičke osobe pod uvjetima propisanim ovim Zakonom uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Srednje škole mogu se osnivati na temelju programa javnih potreba u oblasti srednjeg školstva od interesa za Županiju.

Osnivač škole obvezan je da osigura osoblje, prostor i opremu koji omogućavaju funkcioniranje škole u skladu sa ciljevima ovog zakona.

Akt o osnivanju srednje škole, pored općih uvjeta za osnivanje predviđenim Zakonom o ustanovama, sadrži uvjete i način:

- ostvarivanje nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula,

- osiguravanja odgovarajućeg broja nastavnika i stručnih suradnika,

- osiguravanja potrebnih financijskih sredstava

- osiguravanja prostora, opreme i nastavnih pomagala,

- vrste i trajanja obrazovanja, stručnu i školsku spremu koja se stječe završavanjem programa škole u skladu sa zakonom i dr. propisima,

- ime i ovlasti ravnatelja škole u osnivanju,

- rok za donošenje statuta,

- prava i obveze osnivača i vlasnika u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se škola osniva.

2. Programi, nastavni plan i kurikul srednjeg školstva

Članak 8

Programi srednjeg školstva su:

- programi za stjecanje srednje školske spreme,

- programi za stjecanje srednje stručne spreme,

- programi za stjecanje niže stručne spreme,

- programi osposobljavanja i usavršavanja i

- program izvođenja tečajeva i kursova.

Programima za stjecanje srednje školske, srednje stručne i niže stručne spreme stječu se znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja.

Programima osposobljavanja i usavršavanja dopunjuju se stečena znanja sposobnosti i vještine za rad u struci.

Nakon završene osnovne škole programom izvedbe tečajeva i kursova stječe se osposobljenost za određeno zanimanje.

3. Nastavni plan i program, nastavni plan i kurikul

Članak 9

Programi srednjeg školstva ostvaruju se na temelju nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula.

Nastavnim planom i programom iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se svrha, ciljevi i zadaća programa, nastavni predmeti i sadržaji, trajanje i osnovni oblici izvođenja programa, godišnji i tjedni broj sati nastave, broj sati za svaki predmet, te kadrovski, didaktički i drugi uvjeti za izvođenje nastavnog plana i programa.

Nastavnim planom i kurikulom propisuje se tjedni i godišnji broj nastavnih sati po predmetima i godinama, kurikuli pojedinih nastavnih predmeta kojima se utvrđuju:ciljevi nastavnog predmeta, oblasna/područna struktura, ishodi učenja, ključni sadržaji, preporuke za realizaciju ishoda učenja te preporučeni načini vrjednovanja.

Nastavni planovi i programi moraju sadržavati Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa sukladno člancima 42. i 43. Okvirnog zakona , a nastavni planovi i kurikuli zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja.

Članak 10

Nastavni plan i program i/ili nastavni plan i kurikul za stjecanje srednje školske spreme sadrži zajednički, izborni i fakultativni dio.

Zajednički dio sadrži osnovne predmete koji su obvezni za sve učenike određenog programa, a izborni dio obuhvaća predmete programski vezane za škole od kojih učenik obvezno bira jedan ili više predmeta prema svojim sklonostima.

Fakultativni dio obuhvaća predmete kojima se zadovoljavaju interesi učenika u skladu s mogućnostima škole te sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti, a donosi ga škola uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Ako se učenik opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je pohađati tijekom nastavne godine.

Članak 10a

Nastavni planovi i programi za srednje stručno obrazovanje i obuku sastoje se od zajedničke jezgre, sastavljene u skladu sa Okvirnim zakonom, planova i programa za stručne predmete i dijela nastavnog plana i programa koji se osmišljava u školi.

Dio nastavnog plana i programa za svaki stručni predmet, na prijedlog stručnog aktiva, utvrđuje nastavničko vijeće škole, a odobrava ministar.

Dio nastavnog plana i programa koji se izrađuje u školi ne sadrži više od 30% sveukupnog nastavnog plana i programa.

Nastavni plan i program iz stavka 1. ovoga članka razvija se koliko god je to moguće primjenom modularne metodologije a donosi ga

ministar.

Članak 11

Srednja škola u privatnom vlasništvu koja se osniva i radi prema odredbama ovog Zakona je privatna škola s pravom javnosti.

Privatna srednja škola s pravom javnosti radi po nastavnom planu i programu i/ili nastavnom planu i kurikulu iz članka 10. i nastavnom planu i programu i/ili nastavnom planu i kurikulu iz članka 10.a ovog Zakona ili po vlastitom planu i programu i/ili nastavnom planu i kurikulu.

Vlastiti nastavni plan i program iz stavka 2. ovog članka obvezno sadrži zajednički dio nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula iz članka 10. stavak 2. i članka 10.a stavak 1. ovog Zakona.

Pravo javnosti srednja škola stječe davanjem suglasnosti Ministarstva na nastavni plan i program i/ili nastavni plan i kurikul i odobrenjem početka njezinog rada sukladno članku 33. ovog Zakona.

Privatna srednja škola s pravom javnosti ima prava i obveze kao i javna srednja škola, osim ako odredbama ovog Zakona nije drugačije propisano.

Privatna srednja škola koja je stekla pravo javnosti u svoj naziv obvezatno dodaje znak "s pravom javnosti".

Članak 12

Programi usavršavanja i osposobljavanja, tečajeva i kursova izvode se na temelju nastavnog plana i programa u trajanju od jedne godine.

Uvjete, način i izvedbu usavršavanja i osposobljavanja i izvedbu tečajeva i kursova regulira ministar posebnim propisom.

4. Vrste srednjih škola

Članak 13

Srednje škole, ovisno o vrsti nastavnog plana i programa, su:

- gimnazije,

- strukovne škole,

- umjetničke škole,

- vjerske škole,

- škole za učenike sa specijalnim potrebama i

- škole za obrazovanje odraslih.

Članak 14

Gimnazija izvodi nastavni plan i program i/ili nastavni plan i kurikul u najmanje četverogodišnjem trajanju, čijim završavanjem učenik stječe srednju školsku spremu.

Gimnazije su opće, jezične, klasične i prirodoslovno-matematičke, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula.

Članak 15

Strukovna škola izvodi nastavni plan i program u trajanju od jedne do pet godina.

Strukovne škole koje ispunjavaju uvjete određene klasifikacije zanimanja, kojim se stječe srednja stručna sprema, u pravilu provode četverogodišnji nastavni plan i program za stjecanje stručnog zvanja koje omogućava nastavak obrazovanja na visokoškolskoj ustanovi.

Stručne-zanatske škole imaju u pravilu trogodišnji nastavni plan i program za stjecanje odgovarajućeg zanimanja.

Završavanjem strukovne škole u najmanje trogodišnjem trajanju, učenik stječe srednju stručnu spremu.

Završavanjem strukovne škole u trajanju od jedne do dvije godine, učenik stječe nižu stručnu spremu.

Strukovne škole su srednje tehničke škole, srednje stručne škole, umjetničke škole, stručno-zanatske škole, škole posebne namjene i druge vrste škola što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa.

Članak 16

Strukovna škola s nastavnim planom i programom jedne struke, ima naziv po toj struci.

Strukovna škola s nastavnim planom i programom dviju ili više struka, u svom nazivu ne navodi struke već samo "Strukovna škola".

Članak 17

Ako nije moguće organiziranje posebnih škola s gimnazijskim ili strukovnim programom, organizira se jedna srednja škola s tim programima.

Srednja škola s gimnazijskim i strukovnim programima u svom nazivu ne navodi te programe, već samo ima naziv "Srednja škola".

Članak 18

Umjetnička škola izvodi nastavni plan i program u najmanje četverogodišnjem trajanju čijim završavanjem učenik stječe srednju stručnu spremu.

U sastavu srednje umjetničke škole može se organizirati i osnovna umjetnička škola.

Umjetničke škole su: glazbene, plesne, likovne i druge, što se određuje prema vrsti nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula.

5. Organiziranje nastave

Članak 19

Srednja škola, na temelju utvrđenog nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula donosi godišnji program rada.

Godišnji program rada srednja škola donosi do 30. rujna za tekuću školsku godinu.

Članak 20

U srednjoj školi koriste se udžbenici koje odobri ministar.

Srednja škola ima knjižnicu. Djelatnost knjižnice sastavni je dio rada škole.

Knjižničar u srednjoj školi može biti osoba koja ispunjava uvjete propisane važećim Pravilnikom o stručnoj spremi i pedagoško-psihološkom obrazovanju nastavnika u srednjem školstvu.

Članak 21

Nastava se organizira po razredima, a neposredno izvodi u razrednom odjelu ili obrazovnoj grupi.

Razredni odjel čini u pravilu do 30 učenika istog razreda.

U pojedinim oblicima rada (vježbe, praktična nastava, rad s darovitim učenicima i učenicima s teškoćama u razvoju, i sl.) razredni odjeli mogu se organizirati u obrazovne grupe.

Način organiziranja nastave u obrtničkim školama i praktične nastave u strukovnim školama utvrđuje ministar.

Članak 22

Godišnji broj nastavnih sati može iznositi najviše 1.120, a tjedni 32 nastavna sata, osim u programima čiji se veći dio izvodi u obliku vježbi i praktične nastave.

Godišnji broj nastavnih sati u gimnazijskim programima može iznositi od 1.120 do 1.225, a tjedni od 32do 35 nastavnih sati, ovisno o vrsti programa.

Dnevni broj sati nastave utvrđuje se rasporedom sati škole.

Teorijska nastava ne može iznositi više od šest sati dnevno.

Nastavni sat traje 45 minuta. Sati praktične nastave traju po 60 minuta, ako se izvode izvan škole.

Članak 23

Školska godina počinje 01. rujna, a završava 31. kolovoza naredne godine i ima dva polugodišta.

Tijekom školske godine, učenici imaju pravo na zimski, proljetni i ljetni odmor.

Početak i završetak nastave i trajanje odmora učenika za svaku školsku godinu propisuje ministar, najkasnije 30 dana prije početka školske godine.

Članak 24

Srednja škola obvezno otkriva, prati i potiče darovite učenike, te organizira dodatni rad prema njihovim sklonostima, sposobnostima i interesima.

Daroviti učenici mogu završiti obrazovanje u kraćem vremenu od propisanog.

Uvjete i način obrazovanja darovitih učenika propisuje ministar.

Članak 25

Djeca i mladež s teškoćama u razvoju stječu obrazovanje u redovitim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama.

Individualni program prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima izradit će se za svakog učenika, uz obvezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa.

Djeca i mladež s većim teškoćama u razvoju mogu se djelomice ili u cjelini obrazovati u posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučajevima kada je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovitim školama.

Djeca koja ne mogu pohađati redovitu školu, pohađat će nastavu u posebnom odjelu koje može biti u sastavu redovite škole.

Učenici sa većim teškoćama u razvoju obrazuju se u posebnim organizacijama.

Posebne organizacije, programe, uvjete, način i postupak upisa i obrazovanje učenika s većim teškoćama u razvoju propisuje ministar.

Bliži propis o odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju koji stječu obrazovanje u redovitim školama ili posebnim odjelima u sastavu redovite škole donosi ministar.

Članak 26

Srednja škola može obavljati provjeru vrijednosti novih obrazovnih sadržaja, oblika i metoda rada, te nove nastavne opreme prema eksperimentalnom programu, kojega odobrava ministar.

Članak 27

Srednja škola može biti vježbaonica za studente nastavničkih fakulteta.

Uvjete, način rada i mrežu vježbaonica, na prijedlog nastavničkih fakulteta, propisuje ministar.

Članak 27a

U skladu sa Okvirnim zakonom, škole uživaju autonomiju što posebno podrazumijeva slobodu škole da izrađuje i realizira

obrazovne sadržaje prema zahtjevima lokalnog tržišta rada.

Autonomija škole ogleda se i u pravu škola da se, s ciljem ostvarivanja zajedničkog interesa, razvoja međusobne suradnje i novih oblika obrazovnog rada, udružuju u jednu ili više zajednica srednjih škola (u daljnjem tekstu: Zajednica), s tim da svaka škola zadržava svojstvo pravne osobe.

Ove Zajednice formiraju se isključivo s ciljem uspostavljanja profesionalne suradnje, razmjene iskustava u pogledu dogovora o nastavnim planovima i programima, nastavnim metodama i ostalim aktivnostima koje su vezane za unapređenje nastavnog procesa.

Škole koje formiraju Zajednicu svoja međusobna prava reguliraju ugovorom. Zajednica može imati svojstvo pravne osobe uz uvjet da škole usvoje statut Zajednice kojim reguliraju način rada, sjedište, prava, obveze i sva druga pitanja vezana za funkcioniranje Zajednice kao pravne osobe.

Zajednice se registriraju u skladu s ovim zakonom kod Ministarstva civilnih poslova Bosne i Hercegovine.

III. SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE ODRASLIH

Članak 28

Srednjoškolsko obrazovanje odraslih obuhvaća:

1. programe za stjecanje školske ili stručne spreme koji se izvode prema posebnim nastavnim planovima i programima,

2. program prekvalifikacije,

3. program osposobljavanja i usavršavanja,

4. program tečajeva i kursova.

Obrazovanje iz stavka 1. ovog članka može se steći pohađanjem nastave ili polaganjem ispita.

Uvjete i način izvođenja nastave i stjecanje srednjoškolskog obrazovanja odraslih, te posebne nastavne planove i programe iz stavka 1. točke 1. ovog članka propisuje ministar.

Program iz stavka 1. točka 2., 3. i 4. ovog članka donosi ustanova koja ih izvodi uz suglasnost Ministarstva.

Članak 29

Prekvalifikacijom se nakon završenog srednjeg obrazovanja omogućuje stjecanje druge vrste školske ili stručne spreme iste razine obrazovanja.

Programe prekvalifikacije i programe osposobljavanja i usavršavanja i program tečajeva i kursova samostalno donose organizacije koje ih izvode, uz suglasnost ministra.

Članak 30

Srednjoškolsko obrazovanje odraslih izvode srednje škole, organizacije za obrazovanje odraslih (otvorena i pučka sveučilišta) i druge pravne osobe pod uvjetima iz članka 28. stavak 3. ovog Zakona.

Članak 31

Troškove srednjoškolskog obrazovanja odraslih snose odrasli neposredno, poduzeće ili ustanova čiji su djelatnici ili Služba za upošljavanje Županije.

Visinu troškova, odnosno cijene koštanja pismenog i usmenog dijela ispita, upisninu i druge troškove škole uređuju posebnim aktom na koji suglasnost daje Ministarstvo.

IV. PRAVNI STATUS ŠKOLE I UČENIČKOG DOMA

1. Srednja škola

Članak 32

Temeljni akt srednje škole je Statut.

Statut donosi Školski odbor, uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Statutom se uređuju: unutarnje ustrojstvo, način obavljanja djelatnosti, upravljanje školom, prava i dužnosti učenika i nastavnika, te ostala pitanja važna za rad škole u skladu s ovim Zakonom.

Članak 33

Srednja škola može početi s radom i upisom učenika, ako ima:

- godišnji program rada,

- izabrane nastavnike potrebne za izvođenje nastavnog plana i programa,

- prostor i opremu u skladu s normativima koje određuje ministar.

Način i postupak utvrđivanja uvjeta za početak rada srednje škole propisuje ministar. Kada Ministarstvo utvrdi da srednja škola ne ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka, odredit će rok u kojem je škola dužna otkloniti utvrđene nedostatke.

Ako škola u roku iz stavka 2. ovog članka ne otkloni utvrđene nedostatke, ministar će predložiti osnivaču da donese akt o ukidanju škole.

Ako osnivač ne donese akt o ukidanju škole u roku od 60 dana od dana primitka prijedloga, akt o ukidanju donijet će ministar.

Aktom o ukidanju srednje škole određuje se rok i način prestanka njezina rada.

Srednja škola prestaje sa radom odjednom ili postupno.

Ako škola prestaje sa radom odjednom, prestaje raditi na završetku školske godine u kojoj je donesena odluka o prestanku rada. U slučaju postupnog prestanka rada škole aktom o ukidanju određuje se školska godina u kojoj prestaje rad škole.

U slučaju ukidanja srednje škole, osnivač je dužan zatečenim učenicima osigurati završetak obrazovanja u drugoj školi pod uvjetima koji su vrijedili prigodom njihova upisa.

2. Učenički dom

Članak 34

Učenički dom organizira smještaj i prehranu, odgojno-obrazovni rad i druge djelatnosti učenika.

Djelatnost učeničkog doma dio je djelatnosti srednjeg školstva i s njom je programski vezan.

Djelatnost učeničkih domova mogu obavljati i srednje škole.

Članak 35

Pravo na smještaj i prehranu u učeničkom domu imaju u pravilu redovni učenici.

Prijem učenika obavlja se javnim natječajem.

Pravo na prijem ostvaruje se na temelju uspjeha u prethodnom obrazovanju i materijalnog položaja učenika i njegove obitelji. Pobliže uvjete za prijem učenika, troškove smještaja i prehrane u učeničkim domovima, kao i normative prostora i opreme, te program odgojnog rada sa učenicima propisuje ministar.

Učenički dom u privatnom vlasništvu (internat) samostalno određuje uvjete za prijem učenika, te troškove njihova smještaja i prehrane.

Članak 36

U učeničkim domovima organiziraju se odgojne grupe od 25 učenika.

Članak 37

Na pravni status, osnivanje, početak i prestanak rada učeničkog doma odgovarajuće se primjenjuju odredbe koje se odnose na pravni status, osnivanje, početak i prestanak rada srednjih škola.

3. Registracija

Članak 38

Srednje škole i učenički domovi pravne su osobe i upisuju se u sudski registar i registar srednjih škola koje vodi Ministarstvo.

Škola upisana u Registar srednjih škola može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završetku obrazovanja, odnosno pojedinih razreda i oblika obrazovanja.

Popis verificiranih srednjih škola objavljuje se u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Bliže propise o postupku utvrđivanja uvjeta i o sadržaju i načinu vođenja Registra srednjih škola donosi ministar.

4. Dokumentacija i evidencija

Članak 39

Srednje škole s pravom javnosti imaju pravo na pečat s grbom Županije.

Članak 40

U sustavu srednjeg školstva uspostavljaju se evidencije o srednjim školama i učeničkim domovima, djelatnicima i učenicima, kao i druge od značaja za praćenje stanja i razvoja djelatnosti. Pobliže propise o tijelima, ustanovama i organizacijama koje su dužne voditi evidencije, te o vrstama evidencije, sadržaju i načinju njihova vođenja donosi ministar.

V. UPRAVLJANJE SREDNJOM ŠKOLOM I UČENIČKIM DOMOM

Članak 41

Srednjom školom upravljaju ravnatelj i Školski odbor.

Školski odbor ima položaj i ovlasti organa upravljanja, a ravnatelj poslovnog organa i pedagoškog rukovoditelja.

Djelokrug i način odlučivanja ravnatelja i Školskog odbora uređuje se Statutom škole u skladu s Zakonom.

Članak 42

Ravnatelj neposredno organizira rad škole, zastupa i predstavlja školu i odgovara za zakonitost njezina rada.

Ravnatelj posebno:

1. predlaže program odgojno-obrazovnog rada i mjere za njegovo unapređivanje u okviru programa rada,

2. podnosi izvješće o rezultatima odgojno-obrazovnog rada i o poslovanju škole,

3. brine se za provođenje odluka Školskog odbora, nastavničkog vijeća i drugih tijela,

4. podnosi prijedlog za zasnivanje i prestanak djelatnog odnosa djelatnika škole,

5. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom i Statutom škole.

Izvješće iz stavka 2. točke 2. ovog članka podnosi se najmanje jedanput godišnje organima uprave nadležnim za poslove školstva.

Članak 43

Za ravnatelja srednje škole može biti izabrana osoba koja:

- ima visoku stručnu spremu,

- ispunjava uvjete za nastavnika u toj školi prema odredbama ovog Zakona,

- ima najmanje pet godina radnog iskustva u srednjoj školi ili na sličnim i složenijim poslovima u odgojno-obrazovnoj djelatnosti.

Ravnatelj se bira na temelju javnog natječaja koji raspisuje Školski odbor, po isteku mandata ista osoba može ponovno biti imenovana za ravnatelja.

Ravnatelja javne srednje škole imenuje i razrješava Školski odbor, uz suglasnost ministra.

Ravnatelj privatne srednje škole s pravom javnosti imenuje se i razrješava u skladu sa statutom škole, u suglasnosti s ministrom.

Ravnatelj se imenuje na period od četiri (4) godine s mogućnošću ponovnog imenovanja. Školski odbor može razriješiti ravnatelja i prije isteka mandata, ukoliko se utvrdi da ne ispunjava obveze propisane ovim zakonom ili drugim propisom. Prijedlog za pokretanje postupka za razrješenje ravnatelja Školskom odboru može podnijeti i Ministarstvo.

Školski odbor može uz suglasnost ministra imenovati vršitelja dužnosti ravnatelja na period od dva mjeseca u sljedećim slučajevima:

- kad ravnatelj škole bude razriješen prije isteka mandata,

- ukoliko je mandat ravnatelja istekao, a procedura imenovanja novog ravnatelja po objavljenom natječaju nije okončana.

Ukoliko Školski odbor, u roku od 30 dana, ne imenuje vršitelja dužnosti u slučajevima iz stavka 2. ovog članka, vršitelja dužnosti ravnatelja imenovat će ministar.

Za vrijeme obavljanja dužnosti, vršitelj dužnosti ravnatelja ima sve ovlasti ravnatelja.

Uposleniku, imenovanom za ravnatelja, vršitelja dužnosti ravnatelja u odgojno-obrazovnoj ustanovi ili uposleniku odgojno-obrazovne ustanove izabranom na neku od javnih dužnosti u tijela Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, tijela Županije, grada,

općine, prava i obveze iz radnog odnosa, na njegov zahtjev miruju a najduže četiri godine od dana njegova izbora, odnosno imenovanja.

Uposlenik iz stavka 9. ovoga članka, ukoliko se želi vratiti na rad, dužan je u roku od 30 dana obavijestiti poslodavca o isteku ili prestanku mandata i podnijeti zahtjev za povratak na radno mjesto u odgojno-obrazovnoj ustanovi gdje je imao zaključen ugovor o radu na neodređeno vrijeme prije imenovanja ili izbora, a poslodavac ga je dužan primiti na isto ili slično radno mjesto, koje je obnašao prije imenovanja odnosno izbora, u roku od 30 dana od dana obavijesti i podnesenog zahtjeva uposlenika.

Članak 44

Školski odbor broji 5 članova.

Članovi Školskog odbora biraju se iz reda nastavnika i stručnih suradnika, osnivača i lokalne zajednice i roditelja, sukladno zakonom propisanoj proceduri.

Sastav Školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice, onako kako ona u danom trenutku izgleda u načelu prema popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini iz 1991. godine.

Dva člana školskog odbora nominiraju se iz reda nastavnika i stručnih suradnika na sjednici Nastavničkog vijeća, dva bira osnivač po proceduri koja je predviđena zakonskim propisom a jednog nominira Vijeće roditelja.

U sastavu Školskog odbora shodno stavku 4. ovoga članka ne mogu biti imenovana više od dva nastavnika ili stručna suradnika uposlena u toj ustanovi.

Ako izabrani nastavnik promijeni poslodavca, prestaje mu mandat u Školskom odboru.

Članovi Školskog odbora biraju se temeljem javnog natječaja kojeg za sve članove Školskog odbora raspisuje osnivač. Mandat članova Školskog odbora traje četiri godine. Školski odbor odluke donosi prostom većinom ukupnog broja članova Školskog odbora.

Članove Školskog odbora imenuje osnivač uz obvezno pribavljanje nominacije ili prijedloga od Nastavničkog vijeća i vijeća roditelja za svoje predstavnike. Nominacija je obvezujuća za osnivača, uz dopušten izuzetak ako se radi o sukobu interesa.

Predsjednika Školskog odbora biraju članovi Školskog odbora na svojoj prvoj sjednici.

Rad u Školskim odborima je dragovoljan i besplatan.

Ravnatelj i voditelj smjene ne mogu biti članovi Školskog odbora.

Proceduru za izbor i imenovanje članova Školskog odbora utvrđuje ministar, a način rada Školskog odbora pobliže se određuje Statutom škole.

Članak 45

Ako Školski odbor ne obavlja poslove iz svoga djelokruga u skladu sa zakonom ili te poslove obavlja na način koji onemogućava redovito poslovanje i djelatnost škole, ministar će raspustiti Školski odbor.

Nakon raspuštanja Školskog odbora, ministar će imenovati tročlano povjerenstvo na mandat od tri mjeseca koje će imati ovlaštenja Školskog odbora, osim prava na davanje prijedloga za imenovanje ili razrješenje ravnatelja.

Ovlaštenja povjerenstva su privremena i traju do izbora novog Školskog odbora.

Ukoliko do isteka mandata tročlanog povjerenstva Školski odbor ne bude imenovan ministar će imenovati novo povjerenstvo na mandat od tri mjeseca. Imenovanje povjerenstva može se ponavljati sve do izbora Školskog odbora.

Članak 46

Školski odbor:

- donosi godišnji program i ocjenjuje njegovo ostvarivanje,

- raspravlja o rezultatima odgojno-obrazovnog rada,

- na prijedlog ravnatelja donosi odluke o zasnivanju i prestanku radnog odnosa djelatnika škole,

- razmatra i rješava žalbe učenika, nastavnika i drugih djelatnika škole, te roditelja,

- razmatra predstavke i prijedloge građana o pitanjima od interesa za rad škole,

- obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom škole.

Članak 47

Stručna tijela srednje škole su nastavničko vijeće, razredno vijeće i stručni aktiv.

Nastavničko vijeće čine svi nastavnici škole koji razmatraju i donose odluke o stručnim pitanjima vezanim za odgojno-obrazovni rad.

Razredno vijeće čine nastavnici koji izvode nastavu u razrednom odjelu.

Stručni aktiv čine nastavnici istih ili srodnih predmeta.

Razrednik je stručni voditelj razrednog odjela i razrednog vijeća.

Sadržaj rada nastavničkog vijeća i razrednog vijeća, te drugih stručnih tijela, uređuje se Statutom.

Članak 47a

Svaka škola, koja realizira programe strukovnog obrazovanja i obuke, formira savjetodavno vijeće. Savjetodavno vijeće izabrano je od dva predstavnika lokalnog tržišta rada koje je u vezi s obrazovanjem određenih profila zanimanja i predstavnika nastavnika strukovnih predmeta.

Savjetodavno vijeće pomaže školi u planiranju sadržaja njenih programa, savjetuje školu o svim pitanjima koja se tiču obuke i pomaže jačanju veza između škole i lokalnog tržišta rada. Sastav savjetodavnog vijeća i procedure imenovanja njegovih članova regulira se Statutom škole.

Obavljanje dužnosti članova savjetodavnog vijeća je dobrovoljno i besplatno.

Članak 48

Roditelji učenika koji pohađaju školu imaju pravo, a škola ima obvezu ustanoviti Vijeće roditelja, čije članove biraju roditelji

učenika.

Među članovima Vijeća roditelja mogu biti roditelji učenika, nastavnici, školska administracija, učenici i zainteresirani članovi zajednice.

Opće aktivnosti Vijeća roditelja mogu uključivati:

- promoviranje interesa škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,

- predstavlja stajališta roditelja Školskom odboru,

- potiče i podržava angažman roditelja u radu škole,

- informira Školski odbor o svojim stajalištima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu Školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom,

- sudjeluje u izradi i realiziranju odgovarajućih projekata kojima se potiče i unapređuje obrazovni rad u školi, i

- kandidira i bira predstavnike roditelja u Školski odbor.

Način i procedura osnutka i rada vijeća roditelja, te djelokrug njihova djelovanja utvrđuje se općim aktom škole.

Članak 49

Učenici u školi mogu formirati udrugu učenika pojedinačnih razreda, kao i Vijeće učenika kao udrugu svih učenika škole.

Školski odbor učenicima pruža svu razumnu pomoć pri formiranju Vijeća učenika.

Opće aktivnosti udruge učenika mogu uključivati:

- promoviranje interesa škole u zajednici na čijem području se nalazi škola,

- predstavlja stajališta učenika Školskom odboru,

- potiče i podržava angažman učenika u radu škole,

- informira Školski odbor o svojim stajalištima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu Školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom,

Način izbora Vijeća učenika i djelokrug njihova djelovanja utvrđuje se općim aktima škole.

Članak 50

Srednja škola ima tajnika.

Za tajnika srednje škole može biti izabrana osoba koja ima najmanje višu stručnu spremu upravnog, pravnog ili pedagoškog smjera.

Statutom srednje škole pobliže se utvrđuju drugi uvjeti koje mora ispunjavati tajnik.

Članak 51

Učeničkim domom upravljaju ravnatelj i domski odbor.

Odredbe ovog Zakona o ravnatelju i Školskom odboru odgovarajuće se primjenjuju i na upravljanje učeničkim domom, osim što se odredbe o načinu izbora i trajanju mandata ravnatelja i domskog odbora ne primjenjuju na internate.

Stručno tijelo učeničkog doma je odgajateljsko vijeće.

Pobliže odredbe o djelokrugu tijela iz stavka 1. i 3. ovog članka uređuje se Statutom.

VI. UČENICI

Članak 52

Status redovnog učenika stječe se upisom u srednju školu.

Status redovnog učenika može se imati samo u jednoj srednjoj školi.

Iznimno od stavka 2. ovog članka, učenik koji je upisan u umjetničku srednju školu, može se upisati u još jednu srednju školu, ako ispuni uvjete za upis u obje škole.

Članak 53

Pravo upisa u srednju školu imaju svi kandidati nakon završene osnovne škole pod jednakim uvjetima, u okviru broja utvrđenog odlukom o upisu.

Redovni učenici upisuju prvi razred u dobi do 17 godina, a iznimno do 18 godina, uz odobrenje Školskog odbora.

Roditelj i dijete imaju pravo izbora škole i zanimanja pod uvjetom da dijete ispuni propisane kriterije, a izbor kandidata za upis zasniva se na:

- uspjehu u prethodnom obrazovanju i

- sklonostima i sposobnosti učenika, ovisno o vrsti srednje škole.

Elemente i kriterije za izbor kandidata prema stavku 3. ovog članka za sve vrste srednjih škola propisuje ministar.

Odluku o upisu za svaku školsku godinu uzimajući u obzir potrebe tržišta rada, na prijedlog škole, donosi ministar.

Uvjete upisa učenika i odluku o upisu privatne škole s pravom javnosti donose autonomno.

Članak 54

Natječaj za upis učenika srednje škole objavljuje se na oglasnoj ploči, sredstvima javnog priopćavanja ili u dnevnom tisku.

Natječaj obvezno sadrži:

- broj učenika koji se mogu upisati prema odluci o upisu,

- uvjete upisa i kriterije za izbor kandidata,

- način i postupak provođenja natječaja.

Članak 55

Državljanin Bosne i Hercegovine koji je dio obrazovanja stekao u inozemstvu, te inozemni državljanin i apatrid, može nastaviti obrazovanje na temelju obrazovne isprave stečene u inozemstvu.

Način priznavanja obrazovnih isprava utvrđuje se posebnim zakonom kojim se regulira pitanje priznavanja inozemnih kvalifikacija.

Članak 56

Redovni učenik, uz odobrenje Nastavničkog vijeća, može tijekom školovanja promijeniti upisani program, u pravilu, nakon prvog razreda.

Promjena programa može se uvjetovati polaganjem razlikovnih ili dopunskih ispita.

Sadržaj razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, te način i rokove njihova polaganja utvrđuje nastavničko vijeće.

Članak 57

Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju školsku ili stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.

Ostvarivanje prava iz stavka 1. ovog članka obvezno se uvjetuje polaganjem razlikovnih ili dopunskih ispita.

Članak 58

Uspjeh redovnih učenika prati se i ocjenjuje kontinuirano tijekom nastave.

Uspjeh učenika i završnu ocjenu za svaki predmet utvrđuje nastavnik javno u razrednom odjelu, odnosno obrazovnoj grupi na kraju nastave.

Standarde učeničkih postignuća i zajedničke jezgre nastavnih planova i programa definirane na ishodima učenja preporučuje Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, a propisuje Ministarstvo donošenjem nastavnih planova i programa ili planova i kurikula.. Način praćenja i ocjenjivanja učenika u srednjoj školi propisuje ministar posebnim propisom.

Članak 59

Učenik koji nije zadovoljan zaključnom ocjenom iz pojedinog predmeta ima pravo podnijeti zahtjev za ponovni ispit pred povjerenstvom.

Zahtjev za ponovnim ispitom podnosi se razrednom vijeću u roku 24 sata od priopćenja ocjene.

Ocjena povjerenstva je konačna.

Pobliže odredbe o ponovnom ispitu uređuje se Statutom.

Članak 60

Redovni učenik koji je na kraju nastave ocijenjen iz najviše dva predmeta ocjenom nedovoljan, polaže popravni ispit.

Pobliže odredbe o popravnom ispitu, ispitnim rokovima i načinu polaganja popravnih ispita utvrđuje ministar posebnim propisom.

Popravni ispit polaže se pred povjerenstvom u jednom ispitnom roku koji je određen godišnjim programom rada škole, a najranije 15 dana nakon završetka nastave.

Članak 61

Redovni učenik stječe pravo upisa u slijedeći razred, ako je do roka upisa ocijenjen iz svih predmeta prolaznom ocjenom.

Redovni učenik programa za stjecanje srednje škole ili stručne spreme može tijekom savladavanja programa dva puta ponavljati razred.

Isti razred može se ponavljati samo jedanput.

Redovni učenik koji drugi put ponavlja razred snosi dio troškova obrazovanja u toj nastavnoj godini u visini koju utvrđuje Školski odbor, osim ako ponavlja razred zbog bolesti u duljem trajanju.

Odluka iz stavka 4. ovog članka donosi nastavničko vijeće na prijedlog nadležnog liječnika.

Redovni učenik programa za stjecaje niže stručne spreme može ponavljati razred samo jedanput.

Članak 62

Uspjeh učenika iz pojedinih predmeta ocjenjuje se sa: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).

Ocjene: odličan, vrlo dobar, dobar i dovoljan su prolazne ocjene.

Opći uspjeh učenika utvrđuje se srednjom ocjenom iz svih predmeta i to:

- s ocjenom odličan, ako je srednja ocjena najmanje 4,50,

- s ocjenom vrlo dobar, ako je srednja ocjena najmanje 3,50,

- s ocjenom dobar, ako je srednja ocjena najmanje 2,50, i

- s ocjenom dovoljan, ako je srednja ocjena najmanje 2,00.

Ocjene za vladanje učenika su: uzorno, dobro i loše.

Članak 63

Učenik koji iz opravdanih razloga (kao što su: bolest u duljem trajanju, vojne i druge obveze) nije mogao pohađati nastavu i izostao je više od 30% nastavnih sati te nije mogao biti ocijenjen iz jednog ili više predmeta, polaže predmetni ili razredni ispit.

Razlog iz stavka 1. ovog članka, te način i rokove polaganja ispita utvrđuje škola Statutom.

Članak 64

Učenik može biti, zbog zdravstvenog stanja trajno ili privremeno oslobođen obveze savlađivanja pojedinih sadržaja nastavnog predmeta, ako ti sadržaji nisu iz osnovnih predmeta struke.

Odluku iz stavka 1. ovog članka donosi nastavničko vijeće na prijedlog nadležnog liječnika.

U slučaju iz stavka 1. učenik će biti ocijenjen iz pojedinog predmeta na temelju sadržaja i aktivnosti kojih nije oslobođen.

Članak 65

Redovni učenici koji imaju status vrhunskog sportaša ili su istaknuti umjetnici, mogu završiti srednju školu pohađanjem nastave ili polaganjem ispita u trajanju za polovicu duljem od propisanog trajanja upisanog programa.

Članak 66

Na kraju srednjoškolskog obrazovanja učenik polaže maturu ili završni ispit.

Maturu polaže učenik gimnazije.

Završni ispit polaže učenik strukovne škole i umjetničke škole.

Učenik koji je tijekom cijelog srednjoškolskog obrazovanja postigao odličan uspjeh i završni mu je rad ocijenjen ocjenom odličan (5), oslobađa se polaganja mature, odnosno završnog ispita.

Uvjete, način i postupak polaganja mature, odnosno završnog ispita, propisuje ministar.

Članak 67

Učeniku se na završetku svakoga razreda izdaje razredna svjedodžba.

Na završetku srednje škole, učeniku se izdaje svjedodžba o maturi ili svjedodžba o završnom ispitu.

Osobi koja završi program osposobljavanja, usavršavanja, tečajeva i kursova izdaje se uvjerenje o osposobljenosti, odnosno uvjerenje o usavršavanju.

Svjedodžbe iz stavka 1. i 2. ovog članka i uvjerenje iz stavka 3. ovog članka javne su isprave.

Sadržaj i oblik svjedodžbi i uvjerenja propisuje ministar.

Članak 68

Srednje škole vode pedagošku dokumentaciju i evidenciju o učenicima.

Obrazac pedagoške dokumentacije i evidencije (svjedodžbe, matičnu knjigu, eMaticu, razredne knjige, eDnevnik i ljetopis škole te ostale obrasce dokumentacije i evidencije) propisuje Ministarstvo.

Pedagoška dokumentacija i evidencija sadrži: opće podatke o učeniku i roditelju/skrbniku, jedinstveni matični broj, državljanstvo, a može sadržavati i narodnost te ostale podatke relevantne za obrazovanje učenika.

Članak 69

Učenici koji se ističu u učenju i vladanju mogu biti pohvaljeni, odnosno nagrađeni.

Učenicima se zbog povrede dužnosti i neispunjenja obveza mogu se izreći pedagoške mjere: opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz škole.

Pedagoška mjera isključenja iz škole izriče se za tekuću nastavnu godinu.

Učenik, njegov roditelj ili staratelj, imaju pravo žalbe na izrečenu pedagošku mjeru, u roku od tri dana od dana primitka pismene obavijesti o izricanju pedagoške mjere.

Na odluku o isključenju učenika iz škole može se izjaviti žalba ministru.

Uvjete, način i postupak pohvaljivanja i nagrađivanja učenika, te izricanje pedagoških mjera uređuje škola Statutom.

Učenik koji je isključen iz škole do 01. travnja tekuće školske godine ima pravo polagati razredni ispit u istoj ili drugoj školi.

Odredbe stavka 1. do 6. ovog članka odgovarajuće se primjenjuje i na učenike u učeničkim domovima.

Članak 70

Učenik gubi status redovnog učenika:

- na kraju školske godine u kojoj je završio srednju školu,

- kada se ispiše iz srednje škole,

- kada se ne upiše u slijedeći razred, prema članku 59. ovog Zakona,

- dok traje mjera isključenja iz škole.

VII. NASTAVNICI

Članak 71

Nastavnicima u srednjem školstvu jamči se sloboda pedagoškog rada i poučavanju u okviru utvrđenog nastavnog plana i programa i/ili nastavnog plana i kurikula.

Članak 72

Nastavnici u srednjim školama jesu: nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji i suradnici u nastavi.

Za nastavnika može biti izabrana osoba koja, pored općih uvjeta, ima odgovarajuću stručnu spremu i pedagoško-psihološko obrazovanje prema odredbama ovog Zakona.

Ispunjenje uvjeta iz stavka 2. ovog članka utvrđuje Školski odbor.

Članak 73

Za nastavnika ne može biti izabrana osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje ju čini nedostojnom za obavljanje nastavničkog poziva, a to su: kazneno djelo protiv dostojanstva ličnosti i morala, kazneno djelo protiv braka i obitelji, kazneno djelo protiv života i tijela i kazneno djelo protiv Ustavom utvrđenog ustroja Županije, Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i

Hercegovine, kazneno djelo protiv spolne slobode ili spolnog ćudoređa, kazneno djelo zapuštanja i zlostavljanja djeteta ili maloljetne osobe ili neko drugo kazneno djelo protiv tjelesne zlouporabe djeteta ili maloljetne osobe.

Nastavnici srednje škole dužni su poduzimati mjere zaštite prava djeteta, te u svakom kršenu tih prava posebice o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja odnosno učenika odmah javiti tijelu socijalne skrbi ili drugom nadležnom tijelu.

Članak 74

Nastavnici shodno godišnjem programu rada škole i pedagoškim normativima obavljaju slijedeće poslove:

- izvođenje neposredno odgojno-obrazovnog rada sa učenicima,

- pripremanje za izvođenje nastave uz posjedovanje pripreme za nastavni sat,

- ispravke pismenih, kontrolnih i grafičkih uradaka,

- pripremanje i izvođenje laboratorijskih vježbi i testiranje učenika prema nastavnom planu i programu,

- stručno usavršavanje nastavnika,

- izvođenje ostalih oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada,

- ostali poslovi i radni zadaci.

Stručni učitelji samostalno izvode vježbe i praktičnu nastavu. Iznimno, stručni učitelji samostalno izvode i teorijsku nastavu ako je stručna sprema koju su postigli najviši stupanj obrazovanja u tom stručnom ili umjetničkom području i ako je to propisao ministar.

Stručni suradnici organiziraju i obavljaju stručne poslove vezane za rad srednje škole i učeničkog doma (pedagoške, psihološke, zdravstvene, defektološke, socijalne, knjižničarske, programerske i dr.).

Odgajatelji organiziraju rad u odgojnoj grupi, surađuju s roditeljima i nastavnicima, te domskim odborom i obavljaju druge poslove u okviru svoje struke.

Suradnici u nastavi sudjeluju u izvođenju vježbi i praktične nastave pod neposrednim rukovodstvom nastavnika, te obavljaju druge poslove za koje su stručno osposobljeni.

Članak 75

Za nastavnika, stručnog suradnika i odgajatelja može biti izabrana osoba koja je završila odgovarajući studij visoke spreme i ima potrebno pedagoško-psihološko obrazovanje.

Za stručnog učitelja može biti izabrana osoba koja je završila odgovarajući studij više odnosno srednje stručne spreme, ako je to najviši stupanj obrazovanja u tom stručnom ili umjetničkom području i ako ima potrebito pedagoško-psihološko obrazovanje.

Za suradnika u nastavi može biti izabrana osoba koja je stekla odgovarajuću stručnu spremu i ima potpuno psihološko-pedagoško obrazovanje.

Ako se na natječaj za nastavnika javi osoba koja ima odgovarajuću stručnu spremu, a nema potrebno pedagoško-psihološko obrazovanje, može biti izabrana uz uvjete da najkasnije u roku od godine dana izbora stekne to obrazovanje.

Nastavniku koji ne ispuni uvjet iz stavka 4. ovoga članka prestaje radni odnos prvog dana po isteku roka iz stavka 4. ovoga članka. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja o prestanku radnog odnosa.

Što se smatra odgovarajućom stručnom spremom i potrebnim pedagoško-psihološkim obrazovanjem propisuje ministar.

Članak 76

Nastavnici se biraju na temelju javnog natječaja.

Javni natječaj raspisuje Školski odbor.

Javni natječaj objavljuje se na službenoj Internet stranici Vlade Županije, oglasnoj ploči Službe za upošljavanje Županije i oglasnoj ploči škole na koju se javni natječaj odnosi.

Članak 77

Nastavnici bez radnog iskustva zasnivaju radni odnos kao pripravnici.

Srednja škola može, osobama bez radnog iskustva, omogućiti osposobljavanje i bez zasnivanja radnog odnosa kroz volonterski rad.

Pripravnički staž traje jednu godinu, ali ne kraće od nastavne godine. Nakon isteka pripravničkog staža pripravnik je dužan u roku od najduže godinu dana položiti stručni ispit.

Pripravniku koji ne položi stručni ispit, prestaje radni odnos prvog dana po isteku roka iz stavka 3. ovog članka. Takva osoba može se zaposliti u nekoj drugoj školi u svojstvu pripravnika.

Program pripravničkog staža utvrđuje nastavničko vijeće škole.

Program, način i uvjete polaganja stručnog ispita propisuje Ministarstvo, a dokumentacija i evidencija o osobi koja je prijavila pripravnički staž i položila stručni ispit sadrži: opće podatke, jedinstveni matični broj te ostale podatke relevantne za obavljanje pripravničkog staža i polaganja stručnog ispita.

Članak 78

U slučaju kada predmetna nastava ne trpi odlaganje, s nastavnikom se može zasnovati radni odnos na određeno vrijeme bez natječaja, o čemu odlučuje ravnatelj.

Radni odnos iz stavka 1. ovog članka ne može trajati dulje od tri mjeseca u tijeku jedne školske godine.

Članak 79

Tjedno radno vrijeme nastavnika i ravnatelja iznosi 40 sati.

Za nastavnike i ostale djelatnike tjedna norma utvrđuje se godišnjim programom rada škole u skladu s pedagoškim normativima, koje donosi ministar.

Članak 80

Rad nastavnika se ocjenjuje.

Nastavnici mogu napredovati u struci i stjecati zvanje mentor i savjetnik.

Postupak, način i uvjete ocjenjivanja i napredovanja nastavnika propisuje ministar.

Nastavnici ili stručni suradnici koji dva puta tijekom rada budu negativno ocijenjeni ne mogu dalje obavljati odgojno-obrazovni rad s učenicima i prestaje im rad u školi.

Odluku o prestanku radnog odnosa donosi Školski odbor na prijedlog ravnatelja.

Osobe iz stavka 4. ovog članka mogu, a najranije godinu dana od dana prekida rada, podnijeti ministru molbu za povratak na posao. Ministar će u tom slučaju provjeriti zbog čega je osoba negativno ocijenjena, te procijeniti koliko su se u međuvremenu mogle promijeniti okolnosti zbog kojih bi se osobi mogla dati nova prilika za rad.

Nastavnik ili stručni suradnik, koji bi po rješenju ministra bio vraćen na posao, u slučaju da bilo kada bude ponovno negativno ocijenjen, trajno gubi pravo na rad u srednjoj školi.

Članak 81

Nastavnici imaju pravo i dužnost stručnog i pedagoškog usavršavanja.

Program i organizaciju obveznih oblika usavršavanja propisuje ministar.

Članak 82

Djelatnici srednje škole i učeničkog doma moraju se obvezno liječnički pregledati svake tri godine, a troškove pregleda snosi Ministarstvo.

Ako ravnatelj ocijeni da je djelatniku narušeno psihičko i fizičko zdravlje, u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, donijet će odluku o njegovu upućivanju na liječnički pregled i prije isteka roka iz stavka 1. ovog članka. Djelatniku koji odbija izvršiti odluku o upućivanju na liječnički pregled prestaje radni odnos.

Ako se liječničkim nalazom utvrdi da je psihičko i fizičko zdravlje nastavnika bitno narušeno i bitno umanjena njegova sposobnost za obavljanje odgojno-obrazovnog rada, ravnatelj će donijeti odluku o oslobađanju nastavnika od neposrednog odgojno-obrazovnog rada.

Srednja škola je dužna nastavnika iz stavka 3. ovog članka rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto prema njegovoj preostaloj radnoj sposobnosti. Ako nastavnik odbije raspored, prestaje mu radni odnos.

Članak 83

Nastavniku prestaje radni odnos na kraju polugodišta u kojem je ispunio uvjete za prestanak radnog odnosa prema propisima o radnim odnosima.

VIII. FINANCIRANJE SREDNJEG ŠKOLSTVA

Članak 84

Financiranje srednjeg školstva vršit će se iz proračuna Županije.

Sredstva za financiranje privatnih srednjih škola s pravom javnosti osiguravaju osnivači.

Vlada Županije može, na prijedlog Ministarstva, a uz suglasnost Skupštine, donijeti Odluku da financira dijelom ili u cijelosti privatne škole s pravom javnosti.

Srednje škole mogu primati financijsku i drugu pomoć za unapređenje rada, poboljšanje uvjeta školovanja i sve druge potrebe škole. Ova pomoć ne smije ni na koji način biti uvjetovana.

Članak 84a

Odluku o plaćama, dodacima i naknadama uposlenika srednjih škola u Županiji Posavskoj s pripadajućim koeficijentima donosi Vlada Županije.

Osnovicu za izračun plaće utvrđuje Vlada Županije u dogovoru sa sindikatom srednjeg obrazovanja.

Članak 85

Srednje škole mogu ostvarivati prihode iz vlastitih izvora prodajom usluga i roba na tržištu iz uplate učenika, donacija i drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Komercijalne djelatnosti odobrava Školski odbor na osnovu plana nastavničkog vijeća, uz suglasnost Ministarstva.

Srednja škola raspolaže prihodom ostvarenim od komercijalnih djelatnosti i koristi ga za svoje potrebe u skladu sa uvjetima, mjerilom i načinom stjecanja sredstava utvrđenih zakonskim propisima iz oblasti financija i obrazovanja, kao i općim aktom škole na koji suglasnost daje Ministarstvo.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 86

Novčanom kaznom do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj ravnatelj škole ili druga odgovorna osoba:

1. ako započne s radom prije nego što je ispunila uvjete za rad (članak 33. ovog Zakona);

2. ako se nastava ne izvodi po nastavnom planu i programu ili planu i kurikulu, koji je donio ministar (članak 10. ovog Zakona);

3. ako ne donese godišnji program rada (članak 19. ovog Zakona)

4. ako ne koristi udžbenike koje je propisao ministar (članak 20. ovog Zakona)

5. ako bez odluke nadležnog organa prekine nastavu (članak 23. ovog Zakona)

6. ako upiše učenika bez rješenja o priznavanju ili izjednačavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (članak 55.ovoga Zakona).

O visini kazne odlučuje nadležni sud po prijavi prosvjetnog inspektora.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 87

Osobama koje su stekle stručnu spremu trećeg (III.), četvrtog (IV.) i petog (V.) stupnja stručne spreme prema ranijim propisima, priznaje se srednja stručna sprema.

Osobama koje su stekle stručnu spremu prvog. (I.) i drugog (II.) stupnja stručne spreme prema ranijim propisima, priznaje se niža stručna sprema.

Osobama koje su do 30. rujna 1992. godine stekle svjedodžbe ili druge isprave srednjeg obrazovanja, uključujući vojne i vjerske

škole, na području republika bivše Jugoslavije, priznaje se stručna sprema sukladno kriterijima iz stavka 1. i 2. ovog članka.

Članak 88

Profesori, stručni suradnici, odgajatelji i suradnici u nastavi i tajnici srednjih škola, koji se na dan stupanja na snagu ovog Zakona zateknu u srednjoj školi u djelatnom odnosu na neodređeno vrijeme, a nemaju stručnu spremu propisanu ovim Zakonom, mogu nastaviti obavljati poslove i radne zadatke na koje su raspoređeni, pod uvjetom da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona steknu propisanu stručnu spremu.

Ako po isteku navedenog roka u stavku 1. ovog članka djelatnici ne steknu propisanu stručnu spremu, prestaje im djelatni odnos u školi.

Članak 89

Nove provedbene propise iz ovog Zakona, kao i usklađivanje postojećih, Ministarstvo je dužno obaviti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 90

Srednje škole dužne su uskladiti svoje poslovanje i opće akte s odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca nakon donošenja usklađenih provedbenih propisa od strane Ministarstva.

Škole su dužne obaviti izbor članova Školskih odbora prema odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 91

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje vrijediti Zakon o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske" broj 1/98 i 7/99).

Članak 92

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Članak 93

Prečišćeni Zakon o srednjem školstvu obuhvaća:

a) Zakon o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 3/04),

b) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 4/04),

c) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 3/08),

d) Zakon o dopuni Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 8/08),

e) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", 4/11),

f) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 7/12),

g) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske",: 10/13),

h) Zakon o dopunama Zakona o srednjem školstvu ("Narodne novine Županije Posavske", broj: 10/16).

Članak 94

Prečišćeni tekst Zakona o srednjem školstvu primjenjuje se od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske", a važnost njegovih odredbi utvrđena je u zakonima koji su obuhvaćeni prečišćenim tekstom Zakona o srednjem školstvu.

Samostalni članak Zakona o izmjeni
Zakona o srednjem školstvu

("Nar. novine Županije Posavske", br. 11/2022)

Članak 2

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".

Samostalni članak Zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o srednjem školstvu

("Nar. novine Županije Posavske", br. 7/2024)

Članak 30

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Narodnim novinama Županije Posavske".